

**KANCELARIA SEJMU
BIURO STUDIÓW
I EKSPERTYZ**

**WYDZIAŁ
INFORMACJI**

Czerwiec 2001

Aktualne reguły dostępu do rynku pracy w państwach członkowskich Unii Europejskiej

tłum.: M. Chmielewska-Szlajfer

**Materiały
i Dokumenty**

Nr 311

Aktualne reguły dostępu do rynku pracy w państwach członkowskich Unii Europejskiej

Dostęp do rynku pracy obywateli państw trzecich	Procedura specjalna dla państw kandydujących	Dostęp dla samodzielnych przedsiębiorców	Wydawanie długoterminowych zezwoleń na pobyt
Austria			
<p>Ogólny limit dla wszystkich narodowości podzielony na landy. Każdy z landów może wyznaczyć dodatkowe limity dla robotników sezonowych. Pracodawca musi wystąpić o zezwolenie na pracę. Musi istnieć zapotrzebowanie na pracowników.</p> <p>Całkowita liczba zezwoleń: 126.889 (1999)</p>	<p>Porozumienie dwustronne z Węgrami w sprawie ludzi dojeżdżających przez granicę i osób uczących się zawodu (odpowiednio 1.200 i 600 w 2001 r.); w przygotowaniu jest podobna umowa z Czechami.</p>	<p>Zezwolenie na pracę nie jest wymagane, potrzebne jest jedynie zezwolenie na pobyt.</p>	<p>Najpierw na rok, potem możliwe są dwukrotne przedłużenia. Po tym okresie możliwe jest uzyskanie zezwolenia na pobyt stały.</p>
Belgia			
<p>Pracodawca musi wystąpić o zezwolenie na pracę zanim cudzoziemiec wjedzie na teren kraju. Musi istnieć zapotrzebowanie na pracowników. Obejmuje wyłącznie obywateli państw, z którymi podpisano odpowiednią konwencję dwustronną.</p> <p>Całkowita liczba zezwoleń: 83.500 (1997).</p>		<p>Pod pewnymi warunkami, za uprzednią zgodą Ministerstwa.</p>	<p>Po 5 latach legalnego i nieprzerwanego pobytu w Belgii.</p>

Dostęp do rynku pracy obywateli państw trzecich	Procedura specjalna dla państw kandydujących	Dostęp dla samodzielnych przedsiębiorców	Wydawanie długoterminowych zezwoleń na pobyt
Dania			
<p>Dostęp bardzo ograniczony. Zezwolenie na pracę wymagane przed wjazdem do Danii. Musi istnieć zapotrzebowanie na pracowników (tzn. nie ma chętnych wśród robotników duńskich lub z państw UE). Obywatele państw trzecich posiadający ważne zezwolenie na pracę wydane przez któreś z państw UE nie potrzebują duńskiego zezwolenia. Całkowita liczba zezwoleń: 73.092 (1999).</p>		<p>[Stosowne zezwolenie] wydawane jest bardzo rzadko, jedynie w przypadkach, gdy [proponowana] działalność [może być] ważna dla Danii.</p>	<p>W zasadzie, jeśli udzielono zezwolenia na pracę, zezwolenie na pobyt również zostaje udzielone (zezwolenie na pobyt musi zostać uzyskane przed wjazdem do Danii).</p>
Finlandia			
<p>Zezwolenie na pracę należy uzyskać przed wjazdem do Finlandii. Musi istnieć zapotrzebowanie na pracowników. Pracownicy wykwalifikowani są uprzywilejowani.</p>		<p>Wymagane jest zezwolenie na pobyt, zezwolenie na pracę nie jest już potrzebne. Ubiegający się musi udowodnić, że posiada odpowiednie fundusze oraz przedstawić <i>business plan</i>.</p>	<p>Zwykle na rok, po 2 latach można uzyskać zezwolenie na pobyt stały.</p>
Francja			
<p>Wymagane są wiza, umowa o pracę i zezwolenie na pracę.</p>		<p>Teoretycznie możliwe, lecz dostęp do wielu zawodów jest zamknięty dla cudzoziemców.</p>	<p>Wydawane są zezwolenie na pobyt roczny i dziesięcioletni.</p>

Dostęp do rynku pracy obywateli państw trzecich	Procedura specjalna dla państw kandydujących	Dostęp dla samodzielnych przedsiębiorców	Wydawanie długoterminowych zezwoleń na pobyt
Grecja			
<p>Wymagane są (roczne) zezwolenia na pracę i na pobyt. Liczba zezwoleń jest ustalana corocznie (wg kraju pochodzenia, zawodu i regionu). O zezwolenie na pracę musi wystąpić pracodawca. Proporcja obywateli państw trzecich do Greków nie może przekroczyć 10% w spółkach zatrudniających więcej niż 5 pracowników. Całkowita liczba zezwoleń: 69.900 (1997, włączając w to obywateli UE).</p>	<p>Umowy z państwami kandydującymi: specjalne postanowienia odnoszą się do personelu kluczowego i ich rodzin. Umowa dwustronna z Bułgarią w sprawie pracy sezonowej nie przekraczającej 6 miesięcy w roku (głównie w rolnictwie).</p>	<p>Osoba ubiegająca się musi udowodnić, że posiada wystarczające zasoby finansowe i że jej działalność będzie z korzyścią dla greckiej gospodarki, itp.</p>	<p>Roczne zezwolenie na pracę można odnawiać przez kolejne pięć lat.</p>
Hiszpania			
<p>O zezwolenie na pracę musi wystąpić pracodawca. System corocznie ustalanych limitów. Zezwolenia na pracę udzielane są tylko dla tych działów, gdzie brakuje rąk do pracy. W roku 1999 limit został podwyższony z 20.000 do 30.000. Z Marokiem została zawarta umowa dotycząca robotników sezonowych.</p>		<p>Potrzebne jest zezwolenie na pracę, analizowana jest „przydatność dla gospodarki hiszpańskiej”.</p>	<p>Zezwolenia na pobyt są odnawialne, po 6 latach legalnego pobytu w Hiszpanii można ubiegać się o zezwolenie na pobyt stały.</p>

Dostęp do rynku pracy obywateli państw trzecich	Procedura specjalna dla państw kandydujących	Dostęp dla samodzielnych przedsiębiorców	Wydawanie długoterminowych zezwoleń na pobyt
Irlandia			
<p>Wymagane jest zezwolenie na pracę. Musi o nie wystąpić pracodawca. Musi także istnieć zapotrzebowanie na pracowników (tzn. nie ma chętnych wśród robotników irlandzkich lub z państw UE). Wyjątek: pracownicy „na placówce”. Zezwolenia na pracę udzielone cudzoziemcom w roku 1997: 2.600 (nie wliczając w to obywateli Indii, Pakistanu, USA i Kanady).</p>		<p>Wymagane jest zezwolenie na otwarcie firmy (osoba ubiegająca się o nie musi wykazać, że jej firma przysporzy dodatkowych korzyści gospodarce irlandzkiej, stworzy miejsca pracy, itp., istnieje jednak wiele odstępstw).</p>	<p>Zezwolenie jest na ogół wydawane na czas potrzebny dla osiągnięcia deklarowanego celu, maksimum na 12 miesięcy. Obywatel państwa trzeciego pragnący pozostać w Irlandii musi uzyskać zezwolenie.</p>
Luksemburg			
<p>O zezwolenie na pracę musi wystąpić pracodawca. Musi uiścić gwarancję bankową. Różne rodzaje zezwoleń na pracę udzielane są zależnie od miejsca urodzenia, zamieszkania w Luksemburgu i miejsca zatrudnienia. Całkowita liczba zezwoleń udzielonych obywatelom państw trzecich: 6.800 (1997).</p>		<p>Należy uiścić gwarancję bankową, udowodnić posiadanie dostatecznej ilości funduszy, itp. Świadcstwo niekaralności.</p>	<p>Obywatel państwa trzeciego, który pragnie pozostać dłużej niż 3 miesiące musi wystąpić o dokument tożsamości dla cudzoziemców. Warunkiem uzyskania zezwolenia na pobyt (12 miesięcy) jest posiadanie zezwolenia na pracę. Zezwolenia na pracę wydawane są na rok, na 4 lata i na czas nieograniczony.</p>

Dostęp do rynku pracy obywateli państw trzecich	Procedura specjalna dla państw kandydujących	Dostęp dla samodzielnych przedsiębiorców	Wydawanie długoterminowych zezwoleń na pobyt
Portugalia			
<p>Wymagane jest zezwolenie na pracę (maksimum na rok lub na 2 lata); specjalna procedura w odniesieniu do robotników sezonowych. Zezwolenie na pobyt pozwala pracować bez dodatkowego zezwolenia na pracę (równe prawa z Portugalczycami).</p>		<p>Takie same warunki jak wobec pracowników. Ważność: 2 lata z możliwością przedłużenia.</p>	<p>Jeśli obywatel państwa trzeciego przebywał w Portugalii legalnie przynajmniej przez 10 lat, itp.</p>
Szwecja			
<p>Poszczególne powiaty wspólnie z władzami państwowymi decydują o wydaniu czasowych zezwoleń na pracę (stosownie do tego wydawane są zezwolenia na pobyt czasowy). Zezwolenia na pracę wydawane są jedynie w przypadku występowania braku rąk do pracy na rynku.</p> <p>Liczba zezwoleń wydanych w 1997: 4.000. Całkowita liczba pracowników cudzoziemskich: 220.000 (z pracownikami pochodzącymi z UE łącznie).</p>	<p>Umowy dwustronne w sprawie osób uczących się zawodu zawarte z państwami bałtyckimi.</p>	<p>Nie wymaga się zezwolenia na pracę. Wymagane jest uzyskanie zezwolenia na pobyt (początkowo na rok) przed przyjazdem do Szwecji. Należy udowodnić posiadanie dostatecznych środków finansowych.</p>	<p>Po 2 latach pobytu w Szwecji można wystąpić o pozwolenie na pobyt stały.</p>

Dostęp do rynku pracy obywateli państw trzecich	Procedura specjalna dla państw kandydujących	Dostęp dla samodzielnych przedsiębiorców	Wydawanie długoterminowych zezwoleń na pobyt
Włochy			
<p>Corocznie ustala się maksymalną liczbę obywateli państw trzecich przyjmowanych we Włoszech (w roku 1999: 28.000 pracowników, 2.000 pracujących na własny rachunek). Specjalne limity zarezerwowane są dla pracowników z państw, które zawarły [stosowne] umowy dwustronne z Włochami. Pracodawcy muszą wystąpić o zezwolenie na pracę. Istnieje kilka wyjątków.</p>		<p>Należy podać powody otworzenia własnej firmy. Osoba ubiegająca się musi wykazać, że posiada stosowne środki.</p>	<p>Można otrzymać po 5 latach. Cudzoziemiec musi wykazać się wystarczającym dochodem.</p>
Zjednoczone Królestwo			
<p>Pracodawca musi wystąpić o zezwolenie na pracę (zwykle na 3 lub 4 lata) zanim pracownik wjedzie do Zjednoczonego Królestwa. Stosownie do tego wydawane są zezwolenia na pobyt. Zwykle wydaje się zezwolenia jedynie na pracę wymagającą wysokich kwalifikacji. Inne zezwolenia wymagają zaistnienia braku rąk do pracy na rynku. Liczba wydanych zezwoleń: 72.559 (1999).</p>	<p>Młode kobiety w wieku od 17 do 27 lat z Malty, Cypru, Czech, Słowacji, Słowenii i Węgier przyjęte do rodzin, aby opiekować się dziećmi i nauczyć się języka nie potrzebują zezwolenia na pracę.</p>	<p>Biznesmeni muszą zainwestować w swoją firmę co najmniej £200.000 oraz stworzyć nowe miejsca pracy; muszą też przedstawić <i>business plan</i>.</p>	<p>Po 4 latach osoby posiadające zezwolenie na pracę mogą ubiegać się o zezwolenie na osiedlenie się na stałe.</p>

***AKTUALNE REGUŁY DOSTĘPU DO RYNKU PRACY
W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH UE***

